

БУЛГАН АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Булган аймгийн Булган сумын 1-р цэцэрлэгийн 2023 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: БУА-2024/179/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:

www.audit.mn

Булган аймаг

2024 он

Булган аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга,

тэргүүлэх аудитор: Б.Эрдэнэ

Утас: 70342580 Цахим хаяг: erdeneb@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Ж.Энхцоодол

Утас: 70342716 Цахим хаяг: enkhtsoodolj@audit.gov.mn

“Бэйкер Тилли Далайван Аудит” ХХК-ийн Орхон аймаг дахь салбарын захирал: Д.Мягмарсүрэн

Утас: 99030170 Цахим хаяг: dalaivan.orkhon@gmail.com

“Бэйкер Тилли Далайван Аудит” ХХК-ийн Орхон аймаг дахь салбарын аудитор: Б.Пүрэвсүрэн

Утас: 99921600 Цахим хаяг: dalaivan.orkhon@gmail.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

БУЛГАН АЙМГИЙН ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Анхдагчдын өргөн чөлөө 1-120,
Жаргалант баг, Булган сум, Булган аймаг, 63082
Утас/Факс: 7034-2580
E-mail: bulgan@audit.gov.mn

2024.02.23 № 160

танай _____ ны № _____ т

БУЛГАН СУМЫН 1 ДҮГЭЭР
ЦЭЦЭРЛЭГИЙН ЭРХЛЭГЧ
Ж.ЭРДЭНЭТУЯА ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Булган сумын 1 дүгээр цэцэрлэгийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Булган сумын 1 дүгээр цэцэрлэгийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Тайлант онд Төрийн албан хаагчдын цалин хөлс нэмэгдсэн ба улсын төсвөөс 622,943.2 мянган төгрөгийн санхүүжилт, орон нутгийн төсвөөс 106,969.0 мянган төгрөгийн нийт 729,912.2 мянган төгрөгийн санхүүжилт авсан нь өмнөх онтой харьцуулахад 144,656.5 төгрөгөөр буюу 17.2 хувиар өссөн байна.

Аудитын гол асуудал

Боловсролын байгууллага гүйцэтгэлд суурилсан төсвөөр санхүүжүүлэх болсноор сургуулийн өмнөх боловсрол олгох хөтөлбөрөөс хэрэгжүүлэх арга хэмжээ 8 болж зардлын зүйл анги багасаж, ихэнх зардал бараа үйлчилгээний бусад зардлаас зарцуулах болсон байна.

Байгууллагын 2023 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд арван нэгэн зорилтын

006020369

хүрээнд ерэн таван арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж, батлуулсан бөгөөд гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг 95.0 хувийн биелэлтэйгээр дүгнэгдсэн байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Аудитыг гүйцэтгэхэд аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалт хийх шаардлагагүй болон хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжгүй нөхцөл үүсээгүй тул бидний олж авсан нотолгоо нь аудитын дүгнэлтийн суурь болоход хүрэлцээтэй, зохистой гэж үзлээ.

Боловсролын салбарын шинэчлэлийн хүрээнд Боловсрол Шинжлэх Ухааны Сайдын 2023 оны 10 дугаар сарын 10-ны өдрийн А/324 тоот тушаалын дагуу сургуулийн өмнөх боловсролын үйл ажиллагааны чанар, сургалтын байгууллагын гүйцэтгэлийн үнэлгээ, үр дүнг шалгах 6-н шалгуур үзүүлэлтээр IV-р түвшинд үнэлэгдэж 3,411.3 мянган төгрөгийн урамшууллыг авсан байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

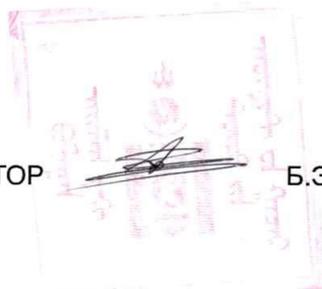
Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,

ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Б.ЭРДЭНЭ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>66,621,103.45</u>	<u>119,627,478.79</u>
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	2,764,523.45	47,502,715.79
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	2,764,523.45	47,502,715.79
3121	Төгрөг	2,764,523.45	47,502,715.79
31211	Төрийн сангийн харилцах	2,764,523.45	47,502,715.79
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	63,856,580.00	72,124,763.00
354	Хангамжийн материал	63,856,580.00	72,124,763.00
35410	Бичиг хэргийн материал	1,437,000.00	1,835,920.00
35420	Аж ахуйн материал	22,372,196.00	22,077,196.00
35450	Барилгын засварын материал	345,000.00	345,000.00
35460	Хүнсний материал	3,579,320.00	7,158,786.00
35470	Бусад хангамжийн материал	36,123,064.00	40,707,861.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>946,390,117.52</u>	<u>940,377,225.36</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	946,390,117.52	940,377,225.36
392	Биет хөрөнгө	908,935,117.52	903,009,725.36
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	957,730,775.43	957,730,775.43
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(78,405,840.68)	(103,922,813.72)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	46,670,348.30	51,517,285.80
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(34,807,544.17)	(20,364,847.19)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	32,012,918.80	35,371,462.90
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(14,413,290.22)	(17,501,337.96)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	11,808,700.00	11,568,700.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(11,660,949.94)	(11,567,449.90)
39217	Ном	-	177,950.00
393	Биет бус хөрөнгө	37,455,000.00	37,367,500.00
39301	Програм хангамж	1,350,000.00	1,600,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(675,000.00)	(1,012,500.00)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	36,780,000.00	36,780,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>1,013,011,220.97</u>	<u>1,060,004,704.15</u>
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>1,013,011,220.97</u>	<u>1,060,004,704.15</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	1,013,011,220.97	1,060,004,704.15
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	256,052,711.85	256,052,711.85
51101	Өмч: - төрийн	256,052,711.85	256,052,711.85
512	Хуримтлагдсан үр дүн	297,085,972.66	346,788,950.64
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	297,085,972.66	299,795,467.46
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	46,993,483.18
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	459,872,536.46	457,163,041.66
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	<u>1,013,011,220.97</u>	<u>1,060,004,704.15</u>

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Булган аймгийн Булган сумын 1-р цэцэрлэгийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн аудитын хураангуй тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	981,776,749.00	773,483,601.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	396,521,049.00	43,571,401.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	396,521,049.00	43,571,401.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-Үндсэн хөрөнгө	396,417,549.00	27,002,601.00
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-Бараа материал	103,500.00	16,568,800.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	585,255,700.00	729,912,200.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	464,152,500.00	622,943,200.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	464,152,500.00	622,943,200.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	121,103,200.00	106,969,000.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	121,103,200.00	106,969,000.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	608,107,558.28	726,366,117.82
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	608,107,558.28	726,366,117.82
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	598,139,299.28	722,932,695.36
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	352,128,305.55	435,713,677.90
210101	Үндсэн цалин	243,278,074.34	272,882,749.59
210102	Нэмэгдэл	85,513,240.21	135,933,063.31
210104	Урамшуулал	23,336,991.00	26,897,865.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	53,892,733.00	56,131,709.76
210201	Тэтгэврийн даатгал	36,646,963.56	38,319,881.91
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,312,142.36	4,508,890.74
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,449,713.85	3,607,272.18
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,005,928.51	881,449.89
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	8,477,984.72	8,814,215.04
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	97,432,954.00	103,946,877.54
210301	Гэрэл, цахилгаан	4,519,837.00	6,503,184.23
210302	Түлш, халаалт	84,362,002.00	84,159,253.37
210303	Цэвэр, бохир ус	8,551,115.00	13,284,439.94
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	5,191,336.00	1,297,983.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	121,500.00	-
210408	Бараа материал акталсны зардал	5,069,836.00	1,297,983.00
2105	Нормативт зардал	47,308,114.00	60,192,334.00
210502	Хоол, хүнс	47,308,114.00	60,192,334.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,000,000.00	3,000,000.00
210604	Урсгал засвар	1,000,000.00	3,000,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	521,000.00	1,035,120.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	521,000.00	1,035,120.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	40,664,856.73	61,614,993.16
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	7,267,725.00	23,875,500.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	3,502,400.00	1,653,100.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	29,894,731.73	36,086,393.16
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	9,968,259.00	3,433,422.46
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	9,822,100.00	3,411,300.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	9,822,100.00	3,411,300.00

Булган аймгийн Булган сумын 1-р цэцэрлэгийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн аудитын хураангуй тайлан

2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	146,159.00	22,122.46
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	146,159.00	22,122.46
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	373,669,190.72	47,117,483.18
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	325,960.31	124,000.00
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	325,960.31	124,000.00
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	(325,960.31)	(124,000.00)
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	373,343,230.41	46,993,483.18

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	585,255,700.00	729,912,200.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	585,255,700.00	729,912,200.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	464,152,500.00	622,943,200.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	464,152,500.00	622,943,200.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	121,103,200.00	106,969,000.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	121,103,200.00	106,969,000.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	580,966,176.55	681,979,107.66
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	580,966,176.55	681,979,107.66
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	570,997,917.55	678,545,685.20
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	352,128,305.55	435,713,677.90
210101	Үндсэн цалин	243,278,074.34	272,882,749.59
210102	Нэмэгдэл	85,513,240.21	135,933,063.31
210104	Урамшуулал	23,336,991.00	26,897,865.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	53,892,733.00	56,131,709.76
210201	Тэтгэврийн даатгал	36,646,963.56	38,319,881.91
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,312,142.36	4,508,890.74
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,449,713.85	3,607,272.18
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,005,928.51	881,449.89
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	8,477,984.72	8,814,215.04
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	97,432,954.00	103,946,877.54
210301	Гэрэл, цахилгаан	4,519,837.00	6,503,184.23
210302	Түлш, халаалт	84,362,002.00	84,159,253.37
210303	Цэвэр, бохир ус	8,551,115.00	13,284,439.94
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	121,500.00	-
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	121,500.00	-
2105	Нормативт зардал	47,912,700.00	63,771,800.00
210502	Хоол, хүнс	47,912,700.00	63,771,800.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,000,000.00	3,000,000.00
210604	Урсгал засвар	1,000,000.00	3,000,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	521,000.00	1,035,120.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	521,000.00	1,035,120.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	17,988,725.00	14,946,500.00

Булган аймгийн Булган сумын 1-р цэцэрлэгийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн аудитын хураангуй тайлан

210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	13,428,725.00	11,797,600.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	4,560,000.00	3,148,900.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	9,968,259.00	3,433,422.46
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	9,822,100.00	3,411,300.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	9,822,100.00	3,411,300.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	146,159.00	22,122.46
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	146,159.00	22,122.46
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	4,289,523.45	47,933,092.34
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	1,525,000.00	3,194,900.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	1,525,000.00	3,194,900.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	1,525,000.00	3,194,900.00
222001	Тоног төхөөрөмж	441,000.00	314,900.00
223001	Бусад хөрөнгө	1,084,000.00	2,880,000.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	(1,525,000.00)	(3,194,900.00)
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	2,764,523.45	44,738,192.34
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		2,764,523.45
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	2,764,523.45	47,502,715.79

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	256,052,711.85	459,872,536.46	(76,257,257.75)	639,667,990.56
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	256,052,711.85	459,872,536.46	(76,257,257.75)	639,667,990.56
C07	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	373,343,230.41	373,343,230.41
C08	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	256,052,711.85	459,872,536.46	297,085,972.66	1,013,011,220.97
D01	2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	256,052,711.85	459,872,536.46	297,085,972.66	1,013,011,220.97
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	2,709,494.80	2,709,494.80
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	256,052,711.85	459,872,536.46	299,795,467.46	1,015,720,715.77

Булган аймгийн Булган сумын 1-р цэцэрлэгийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн аудитын хураангуй тайлан

D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	-	(2,709,494.80)	-	(2,709,494.80)
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	46,993,483.18	46,993,483.18
D09	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	256,052,711.85	457,163,041.66	346,788,950.64	1,060,004,704.15

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Д/Д	Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү дүн	Хувь
2	71801 - СУРГУУЛИЙН ӨМНӨХ БОЛОВСРОЛ					
2	80111 - ТӨРИЙН ӨМЧИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН ТОГТМОЛ ЗАРДАЛ					
2	1220	Тусламжийн орлого	106,969,000.00	106,969,000.00		100
3	122005	Төсвөөс санхүүжих	106,969,000.00	106,969,000.00		100
4	2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	103,969,000.00	103,946,877.54	22,122.46	99
5	210301	Гэрэл, цахилгаан	6,525,200.00	6,503,184.23	22,015.77	99
6	210302	Түлш, халаалт	84,159,300.00	84,159,253.37	46.63	100
7	210303	Цэвэр, бохир ус	13,284,500.00	13,284,439.94	60.06	100
8	2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	3,000,000.00	3,000,000.00		100
9	210604	Урсгал засвар	3,000,000.00	3,000,000.00		100
10	261090	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг		22,122.46	(22,122.46)	
11	81605 - ЭРҮҮЛ МЭНДИЙГ ДЭМЖИХ					
11	1220	Тусламжийн орлого	1,574,400.00	1,574,400.00		100
12	122005	Төсвөөс санхүүжих	1,574,400.00	1,574,400.00		100
13	2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,646,400.00	1,623,000.00	23,400.00	98
14	210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,646,400.00	1,623,000.00	23,400.00	98
15	81807 - ЦЭЦЭРЛЭГИЙН ХҮҮХДИЙН ХООЛ					
15	1220	Тусламжийн орлого	63,770,000.00	63,770,000.00		100
16	122005	Төсвөөс санхүүжих	63,770,000.00	63,770,000.00		100
17	2105	Нормативт зардал	63,771,800.00	63,771,800.00		100
18	210502	Хоол, хүнс	63,771,800.00	63,771,800.00		100
19	81816 - ЗӨВ МОНГОЛ ХҮҮХЭД ҮНДЭСНИЙ ХӨТӨЛБӨР					
19	1220	Тусламжийн орлого	3,104,400.00	3,104,400.00		100
20	122005	Төсвөөс санхүүжих	3,104,400.00	3,104,400.00		100
21	2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,104,400.00	3,104,400.00		100

Булган аймгийн Булган сумын 1-р цэцэрлэгийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн аудитын хураангуй тайлан

22	210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,104,400.00	3,104,400.00		100
23	81823 - БОЛОВСРОЛЫН БАЙГУУЛЛАГЫН БАГШ АЖИЛЧДЫН МЭРГЭЖИЛ ДЭЭШЛҮҮЛЭХ					
23	1220	Тусламжийн орлого	1,574,400.00	1,574,400.00		100
24	122005	Төсвөөс санхүүжих	1,574,400.00	1,574,400.00		100
25	2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,574,400.00	1,574,300.00	100.00	99
26	210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,574,400.00	1,574,300.00	100.00	99
27	81834 - БОЛОВСРОЛЫН СТАНДАРТ, СУРГАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ, ХӨТӨЛБӨРИЙГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ					
27	1220	Тусламжийн орлого	421,777,200.00	421,777,200.00		100
28	122005	Төсвөөс санхүүжих	421,777,200.00	421,777,200.00		100
29	2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	365,914,400.00	329,316,569.33	36,597,830.67	90
30	210101	Үндсэн цалин	233,240,100.00	209,747,785.57	23,492,314.43	89
31	210102	Нэмэгдэл	118,160,600.00	102,986,277.76	15,174,322.24	87
32	210104	Урамшуулал	14,513,700.00	16,582,506.00	(2,068,806.00)	114
33	2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	47,256,600.00	43,113,146.05	4,143,453.95	91
34	210201	Тэтгэврийн даатгал	32,101,300.00	29,362,841.13	2,738,458.87	91
35	210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,788,700.00	3,450,986.09	337,713.91	91
36	210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,031,100.00	2,761,028.26	270,071.74	91
37	210204	Ажилгүйдлийн даатгал	757,800.00	685,415.99	72,384.01	90
38	210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,577,700.00	6,852,874.58	724,825.42	90
39	2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,049,600.00	1,035,120.00	14,480.00	98
40	210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,049,600.00	1,035,120.00	14,480.00	98
41	2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	10,002,900.00	10,002,900.00		100
42	210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	6,854,000.00	6,854,000.00		100
43	210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	3,148,900.00	3,148,900.00		100
44	81835 - СУРГАЛТЫН ХЭВИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААГ ХАНГАХ					
44	1220	Тусламжийн орлого	131,142,800.00	131,142,800.00		100
45	122005	Төсвөөс санхүүжих	131,142,800.00	131,142,800.00		100
46	2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	112,124,000.00	106,397,108.57	5,726,891.43	94
47	210101	Үндсэн цалин	61,980,200.00	63,134,964.02	(1,154,764.02)	101
48	210102	Нэмэгдэл	41,914,400.00	32,946,785.55	8,967,614.45	78
49	210104	Урамшуулал	8,229,400.00	10,315,359.00	(2,085,959.00)	125
50	2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	14,015,200.00	13,018,563.71	996,636.29	92

Булган аймгийн Булган сумын 1-р цэцэрлэгийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн аудитын хураангуй тайлан

51	210201	Тэтгэврийн даатгал	9,530,600.00	8,957,040.78	573,559.22	93
52	210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,121,300.00	1,057,904.65	63,395.35	94
53	210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	897,000.00	846,243.92	50,756.08	94
54	210204	Ажилгүйдлийн даатгал	224,100.00	196,033.90	28,066.10	87
55	210205	Эрүүл мэндийн даатгал	2,242,200.00	1,961,340.46	280,859.54	87
56	2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,836,800.00	1,836,800.00		100
57	210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,836,800.00	1,836,800.00		100
58	2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	3,411,300.00	3,411,300.00		100
59	213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	3,411,300.00	3,411,300.00		100
60		Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		2,764,523.45		
61		Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		47,502,715.79		

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 2,634.6 мянган төгрөгийн зөрчил¹ илэрснээс, 2,634. Мянган төгрөгийн 2 зөвлөмж өгсөн.

3.1 Төлбөрийн акт

Аудитаар төлбөрийн акт тогтоогүй.

3.2 Албан шаардлага

Аудитаар албан шаардлага өгөөгүй.

3.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Цалин хөлстэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Тайлангийн хугацаанд ажил олгогчийн нийгмийн даатгалын шимтгэлийн зардлаас 2 634.6 мянган төгрөгийг цалин хөлсний зардалд гүйлгэн зарцуулсан байгаа нь Төсвийн тухай хуулийн 22.6.7. -д “Төсвийн шууд захирагч нь батлагдсан төсвийг энэ хуулийн 22.2.3-22.2.6-д заасан ангиллаар бүртгэж, тайлагнах”, Монгол Улсын Сангийн Сайдын 2021 оны 190-р тушаалыг зөрчиж байгаа нь нийцсэн бөгөөд зохистой батламж мэдэгдлийг хангахгүй байгаа тул зөвлөмж хүргүүлж байна.

Өгсөн зөвлөмж: Цаашид цалин хөлсийг тооцохдоо холбогдох хууль тогтоомжийг баримтлах

2. Үндэстэн хөрөнгө холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Үндсэн хөрөнгийн дансанд элэгдлээрээ өртгөө бүрэн нөхсөн тэг үлдэгдэлтэй 8 нэр төрлийн 8 ширхэг хөрөнгө бүртгэлтэй байгаа нь Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газрын 2019 оны 271 дүгээр тогтоолын 7 дугаар зүйлийн 7.1-д “Төрийн өмчит хуулийн этгээд нь эзэмшилдээ байгаа илүүдэл эд хөрөнгө болон элэгдэл хорогдлын шимтгэлээр анхны үнийг нөхсөн, түүнчлэн нөхөөгүй боловч гэмтэж засаж сэлбээд өөр зориулалтаар ашиглаж болох эд хөрөнгийн ашиглалтын

¹ Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

хугацаа болон үнийг шинэчлэн тогтоох саналыг бэлтгэн Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газарт ирүүлж шийдвэрлүүлнэ.” гэсэн заалт зөрчигдөж байгаа нь нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байгаа тул зөвлөмж хүргүүлж байна.

Өгсөн зөвлөмж: Цаашид холбогдох хууль тогтоомжийг үйл ажиллагаандаа мөрдөж ажиллах

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2024 оны 05 дугаар сарын 20 -ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Цалин хөлстэй холбоотой	1	2,634.6					1	2,634.6				
Үндсэн хөрөнгөтэй холбоотой	1	-					1	-				
Дүн	2	2,634.6					2	2,634.6				

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган

төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
2 мэдээлэл хугацаа хоцроож мэдээлсэн	1						1	
Дүн	1	-	-	-	-	-	1	-
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Хэмнэлтийн тухай хууль	1	7,158.8					1	7,158.8
Дүн	1	7,158.8					1	7,158.8
Нийт дүн	2	7,158.8					2	7,158.8

Булган аймгийн Булган сумын 1-р цэцэрлэгийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн аудитын хураангуй тайлан

5. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс таггалзсан
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй				
A	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ	1	1			1			
2	Төсөл, хөтөлбөр								
3	ЗГТС								
4	ТТЗ								
5	ТЕЗ								
	НИЙТ	1	1			1			